

Lausuntopyyntö Sosiaali- ja terveysministeriölle 16.11.2021

Hallituksen esitysluonnos laeiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta ja liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta (VN/28239/2021)

Suomen ohjelmatoimistojen ja agenttien etujärjestö Suomen ohjelmatoimistot ja Agentit ry pyytää mahdollisuutta lausua hallituksen esitysluonnokseen laiksi tartuntalain väliaikaisesta muuttamisesta ja liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta.

Suomen ohjelmatoimistot ja agentit ry (jäljempänä SOA) on vuodesta 1996 toiminut yhdistys, joka edustaa suurinta osaa Suomen ohjelmatoimistoista ja sitä kautta myös suurinta osaa täällä toimivista artisteista. SOA tekee työtä parantaakseen jäsenistönsä ammattialan edellytyksiä ja mm. ylläpitää maassamme yleisesti käytössä olevia ja virallisia esiintyjämyynnin ohjelmatoimitusehtoja.

SOA:n kommentteja hallituksen esitysluonnoksesta:

Suomen ohjelmatoimistot ja Agentit pitävät erittäin kannatettavana hallituksen esitysluonnoksesta laiksi (VN/28239/2021) esitettyä koronatodistuksen jatkoa kesäkuun 2022 loppuun asti vaihtoehtona yleisötilaisuuksien ja ravintoloiden rajoitustoimenpiteille. Todistuksen käyttökauden katkeaminen kuitenkin kesken kiivaimman festivaalikauden on elävän musiikin alan toimijoille mukaan lukien ohjelmatoimistot ongelmallinen. Tästä syystä SOA esittää, että koronatodistuksen käyttöaikaa terveysturvallisuustyökaluna harkitaan tapahtuma-alan toimintasykliä silmällä pitäen ja ulotetaan sen käyttö esimerkiksi aina elokuun loppuun asti, mikäli EU:n koronatodistusta koskeva laki ulottuu sinne asti.

Lakiesityksen tavoitteena on turvata etenkin koronaepidemiasta eniten kärsineiden alojen elinkeinovapaus sekä kyseisten alojen työntekijöiden oikeus työhön vaarantamatta kuitenkaan ihmisten henkeä ja terveyttä tai sosiaali- ja terveydenhuollon kantokykyä.

Tämä tavoite on varteenotettava Suomen ohjelmatoimistojen ja Agenttien näkökulmasta. Koronakriisin vaikutus SOA:n jäsenistön liikevaihtoon on ollut huimaava – 73-90%. Lisäksi suurin osa jäsenistömme työntekijöistä on ollut lomautettuna jossain vaiheessa koronapandemian aikana.

Todistus mahdollistaa SOA:n jäsenistön työntekijöiden työllistymisen, työssä käynnin sekä bändien ja muiden esitysryhmien toiminnan rajoitustoimenpiteistä huolimatta. Lisäksi se edesauttaa ohjelmatoimistojen positiiviseen taloudelliseen lopputulokseen pääsemiseen, koska sen avulla rajoitustoimenpiteistä huolimatta voidaan erilaisiin tapahtumatiloihin ottaa täysi yleisökapasiteetti.

Koronatodistuksen käyttö pääasiallisena terveysturvallisuustoimenpiteenä:

Esityksen tavoitteena on mahdollistaa EU:n digitaalisen koronatodistuksen kansallisen käytön jatkaminen tietyissä vapaa-ajan toiminnoissa vaihtoehtona voimassaoleville viranomaispäätöksin asetetuille velvoitteille ja rajoituksille.

Suomen ohjelmatoimistot ja Agentit ry esittää lakiehdotuksesta poiketen, että koronatodistus olisi ensisijainen terveysturvallisuustoimenpide ja muut tapahtumien rajoitustoimenpiteet toissijaisia. Eli viranomaispäätöksellä tilat, kuten ravintolat ja tapahtumapaikat, velvoitettaisiin ensisijaisesti käyttämään todistusta terveysturvallisuustoimenpiteenä. Jos tilat, kuten tapahtumapaikat, eivät ota todistusta käyttöön, ne velvoitettaisiin ottamaan käyttöön muut rajoitustoimenpiteet toissijaisena keinona.

Koronatodistuksen velvoittaminen ensisijaisena terveysturvallisuustoimenpiteenä selkeyttäisi käytäntöjä eri tapahtumapaikkojen suhteen mukaan lukien ravintolaympäristössä olevat tapahtumapaikat. Useille asiakkaille on erilaisiin tapahtumatyyppeihin kohdistuneet rajoitustoimenpiteet näyttäytyneet sekavana vyyhtinä ja todistuskäytännön levittäminen pääasialliseksi terveysturvallisuustoimenpiteeksi selkeyttäisi käytäntöjä asiakkaiden näkökulmasta.

Koronatodistuksen käyttöä koskevia sääntelyn tarkennuksia SOA pitää erittäin kannatettavina lisäyksinä lakiin. Kohdentamalla todistuksen käyttö yleisötilaisuuden ja tilan aukioloaikojen mukaan todistuksesta saadaan terveysturvallisuustoimenpiteenä eniten tehoja irti. Se myös lisää todennäköisesti rokotusinnokkuutta. Lisäksi se selkeyttää yllä olevan SOA:n ehdotuksen tavoin todistuksen käyttöä yleisön näkökulmasta.

Esitysluonnoksessa laiksi ei tällaisenaan kuitenkaan mahdollisteta koronatodistuksen käyttöönottoa vapaaehtoisena terveysturvallisuutta edistävänä toimenpiteenä silloin, kun viranomaismääräykset eivät ole voimassa. On kuitenkin huomioitava se, että pitkään jatkunut sääntely ja muuttuvat koronarajoitukset ovat heikentäneet elävän musiikin tapahtumien kävijöiden luottamusta. Alalla on toimijoita, joilla on halu koronatodistuksen käyttöönottoon kuluttajaluottamusta lisäävänä työkaluna. Lakiesityksen mukaan koronatodistuksen käyttöönotto ilman viranomaismääräyksiä (perustuen TTL 58 §, 58 a § tai 58 d §) aiheuttaisi toiminnanharjoittajalle oikeudellista epävarmuutta. SOA katsoo, että lainsäätäjän tulisi tarjota juridinen selkänöja toiminnanharjoittajille myös koronatodistuksen käyttöön ilman viranomaisrajoituksia, eikä jättää toimijoita oikeudellisesti epäselvään tilanteeseen.

Lisätietoa:

<https://www.ohjelmatoimistot.fi/>

SOA – Suomen ohjelmatoimistot ja Agentit
Laura Haarala, toiminnanjohtaja / SOA – Suomen ohjelmatoimistot ja Agentit
toiminnanjohtaja@ohjelmatoimistot.fi
+358 40 526 7260

Maija Kaarna, puheenjohtaja / SOA – Suomen ohjelmatoimistot ja Agentit
puheenjohtaja@ohjelmatoimistot.fi
+358 50 543 4282